

Xhub mäsəl

Masavın badanne diş
Satış üçün nəzərdə tutulmayıb
Не для продажи

ISBN 978-5-93943-233-7

© IBT Russia/CIS, 2017

Xhub mäsəl

2017

Şüftədəd kəlimət

Hair xalq`ıdı cidi ç`al ən aıkkaid sərvət yii. Mid sərvət ham uıxur, ham ki bala hur yıqar. Yazıyaxvan kağata kivxhidi ç`al, yıqar şeir, yıqar tərçüməkəl yişixh, mid karbır havdı ç`ildi uıvuıxunidi, bala vişinidi badannə mütlax yıqar.

Yuıxçə umud vaar ki, midi kitabara ki, viıxhdi ç`ildi g`abağa yip`q`ınıdı, inkişafadı badannə aıkkaid kümək haas yii.

Midi kitabadı sa aıkkaidi q`iymət havdı vii ki, viıxhdi duğma ç`ililə kixhir yii.

Q`vaıb ruxhuy aıkkaidi q`iymət ki, midə kidi məsəlmıdı ilsındıs əsil ilsankal yəşəmiş yişin badannə, haq`di raiqh ğavqa havınıs gürə vii.

Midi kitabak İsa Peyğambarara huxhud məsəlbır kixhir yii. İsa Peyğambar yanudu eradıdı sa ruxhuy əsirəs İsrailə yəşəmiş yişir yii. İsarə vaıxtai-vaıxtai sadədi ilsənəşilə məsəlbır ruxhunay ki, haiqhdi mətləb ğavqa vaas vişixh.

Yincirə şivşəd duıaıbr q`abıl haar?

Nəsdədi zamanadı İsrailə sa dəstə ilsanar diinay. Midi ilsanaşə Tovratak kid sinə zadbır yiidkal q`abil haanay. Havmıs Tovrat Yinçid məitid kitabkal qhıqanay. Misədi ilsanaşixdiil Fariseyər ruxhunay. Sindis mid ilsanar Yinçis bəgədəd ilsanarkal ğadaqvanay. Caimaııtdis ən balanə zəhlə vəxəbır ma nalux sit`a haabı diinay. Havadı vaxtıra İsrail Romayədi imperiyadi xıla fana viinay. Nalux sit`a havmıra Romalıyəşdi badannə sit`a haanay. Amma hovmıra midi naluxala savahi cuixçə-cuiçuis ki nalux leşuinay. Havnala caimaııtdis nalux sit`a haamıla satg`ınarkal zəhlə vəxənanay.

Cvar-cuixçuis Yinçidi g`abağa haıq`iid, yıxıd ilsanarkal ğadagvay, madımık ma aldara saanne kadaqhay ilsanaşile İsara misədi sa məsəl avkar: "Sa Farisey sa ki nalux sıt`a haay inay. Midi q`var duıai vaas xhur Yinçidi xala aıdğur.

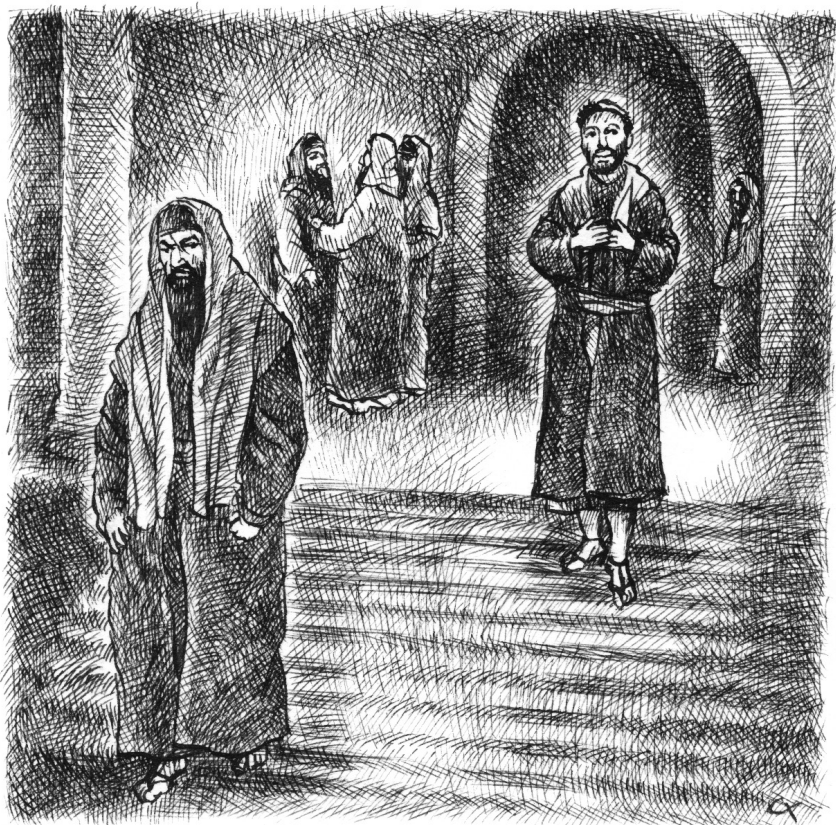
Fariseyə kiğiixiir luzur cidi badannə misə duıai
vaanay:

– Ya Rəbbim. Ğvas şukur vişixh ki, yi madıbırkal
sırıxç haay, mıxhç vaay va ya midi nalux sıt`a
haaykaldı diş. Yic hər həftidə q`uinə siv faqhar,
g`azamış hıınadı yits`nakla sa pay Yinçidi xalis
vınts`ar.

Nalux sít`a haanara ma xırıdakal luzur, kəllə
alda çavır, xalıxdıil kaçaqılır, ci-cidi mıxırımı xud
ğivinsənə ruxhunay:

– Ya Rəbbim, yi ğudu g`abağa günahkar yii.
Ğuc yəs raihiim va`."

İsara ruxhur:

"Nalux sıt`a haay, Yinçidi g`abağa haiq`di, yıxdı sa ilsankal xala qhairxıir. Fariseyis ma mid nəsib yişiş. Çünki Yinçirə vic-ci kəğəruay saal səhis yii, amma vic-ci saannə faqhay-aldiil kəğəruas yii. Midi kardı şak mava`."

12

Suqudu faqhiyidədi şadvalıla məsəl

*Midi xhib mäsäl təkdi sa meyzuyəs talix vii. Midə
kidi ixtilatmıdı maina havdu vii ki, sa haiq`di
riiqhıılə iğlirxudu ilsan, haiq`di riiqhii qhurğudə
Rəbbim şivsə şad ruiq`ur.*

15

Sinə nalux sıt`a haabırnə günah karbır haay ilsanar İsadı yanada aıdğur ki, havnadı ixtilatmıd ubur qhixhis. Amma Fariseyəşənə Tovratadı mailiməşə İsaıdiil ruxhur: "Midi ədəmiy günah kidi ilsanaşixvan luzur-suq`ur, havmıxhvan xhıv-zad ıılər."

İsara ma havmıs misədi sa məsəl avkar:
"Məsəl üçün sanaxda vəş t`əxh vii. Havamıkla sa
suvulqar.

Minara yuiç`ç`uirnə yuiç`uib t`əxh çülə saptır,
suvqudu havdı t`əxh faq`vırana yiq`amə kərəsəs
dişmə?

Faqhıvıdə şad yışır midı t`əxh ğuına ləqhıvıvı vii.
Xala qhırq`ıdə hambazar, g`unşiyər sıt`a hat`ır
huxhus yii:

– Dıqha yaxhvan şadvaldı vaas! Yədə suvqudu
t`əxh faqhıvır vii."

İsara xhələ misə ruxhur:

"Xailma ki havasa şadvaldı vıkis vii. Yinçidi
məlakəyəşə sa tubba qhıdı ilsındıdı üpküdü rııqııı
qhurğunudu şadval, yuiç`ç`uırnə yuiç`dı haiq`dı
ilsındıdı badannə vaay şadvalıla bala vaas vii. Midı
kardı şak mava`."

18

19

Va ya misədi sa məsəl:
"Sa xhıdınadı yits`dı gümüşədi tanqıdıkla sa
suvulqar.

Havnara ırađ kivrşə havır, xalıd sinə cıqa
qharaxhana, gümüşədı tanqa faqhırana yıq`anə
kərərsəs dıřmə?

Tanqa faqhıvıd  cid hambazar, g'unşiy r sıt`a hat`ır
huxhus yii:

– Dıqha yaxhvan şadvaldı vaas! Y d  suvqudu
g m ş d  tanqa faqhıvır vii."

Xhələ İsara ruxhur:

"Yinçid məlakəyəər ki sa günahkarara tubba qhır
üpküdü rıqhıı qhurğudə havsa şad dıkıs dii. Midi
kardı şak mava`."

22

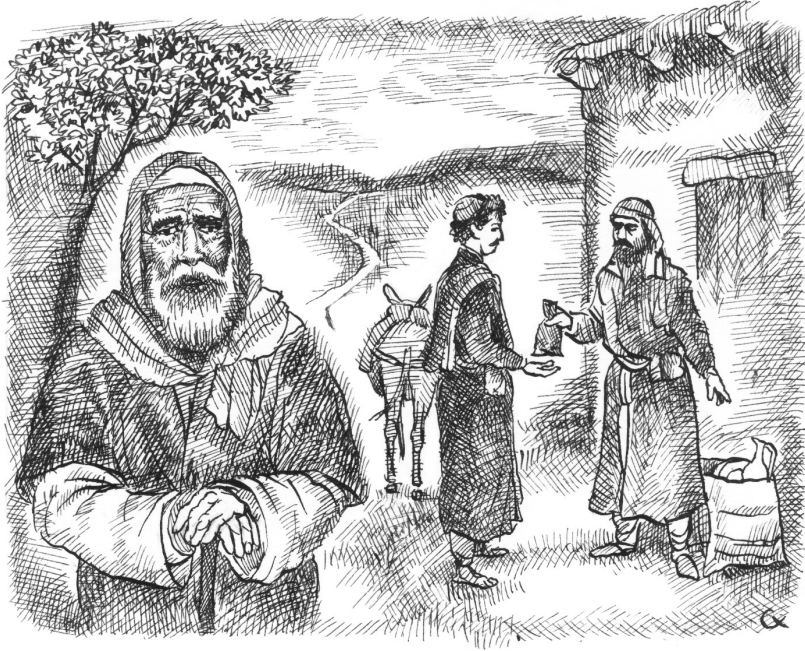

Isara xhələ ruxhur:

"Sa ədəmiyaxda q`vair dix yiinay. Ç`irt`i duxarıra diddə ruxhur:

– Ay did. Ğu yiq`inala xhala ğudu var-devlitedikla yəs sipxhusdu pay yəs hamı viy.
Didə ki cixda yiidi varakla midi duxarıs pay vints`ar.

Sa-q`uindi yığala xhala midi qadayərə cis sitxhud
zadbır masa q`ivir xırıdadı sa ülküdə ruiq`ur.

Qada midi ülküdə yirq`ıdı yığala ıılainə-raıǵainə, kəf
haanə ğurǵar. Cixda yiid sinə xarc haar.

Sa vaxtira midi ülküdə qaiş livuxhur. Midi qadayəd ki sinə zad azar qhuiğur. Qaişənə arkidə midi ülkidıqırdı sa ədəmiyədi yanada yırq`ır kar yaığar. Ədəmiyəərə midi qada cidi yürüşə dunguzmar uıxuis sırkar. Qada havsa qaişai inay ki, dunguzmaşə ilənakla cis ki kıvıdiynə iləs inay. Amma minas hainnirə səççün kınts`aşnay.

Saddaxhun aıq`ildis yıixıir, qadayərə ci-cidə ruxhur:

– Yıxhdi didıxda yıqadıqhun nukarar dii. Simmıra ki tuxdukuma xhıv ıılər, hələ artuxanə ki aqhalkar. Yi ma midə qaişərə yiq`ir. Yic qhıxhır diddə huxhus yii: "Did! Yic Yınçidi g`abağa günah havır, ğu ki paşmal hıır. "Ğudu dix yii" huxhus yəs leyix diş! Yəs icaza yiy ğvas kar haay ilsanaşixhvan yic ki kar haas."

28

29

Qada diddi yanada qhurğar. Xırıdıqı dix aıqhuıǵuınə
ğaqudə didis duxardı yazux vuıruıq`uır.

Hikir duxarda acirqhar, qhuş-qhuşa linsər.

Duxarıra ruxhur:

– Did! Yic Yinçidi g`abağa günah havır, ğu ki paşmal hır. "Ğudu dix yii" huxhus yəs leyix diş.

Didə cidi nukarəşdə ruxhur:

– Dirinə dirix ən yıxıd ğadbır haka mina la`. T`iliya t`abauil lava` Ğili la`. Ara uıvuxııdı dana vaka hupka, ıılə-raıĝ, şadvaldı va`. Yıxhdi dix yiq`ir inay qhişir yii, suqur inay, faqhiyir yii.

Sinmıra şadvaldı vaas kidik`ir.

Midi vaxtıra q`uxhdu dix g`uruxa yıxır inay. Qhurğur xalis bəgədə ləqhyıq`idə gəsilmıd, ç`albır huxhunud un aıǵur. Sa nukaradıqı xulkar ki, midə şiv xabar viidə.

Nukarara ruxhur:

– Ğudu şui qhirq`ır yii. Didə ki dix saǵ-salamatnə qhirq`ır yii xhur ara uıvıxııdi dana hupkur vii. Q`uxhdu duxarıs qhallavç`ur, paşmal ruıq`ur. Minas xala qhuiǵuis yıqaş.

Midi vaxtıra did xalıqı aıǵaıç`ur dix g`amiş haar.
Q`uxhdu duxarıra ma diddə ruxhur:

– Şıımuıd sən idə yi ğvas nukarkal işləmiş ruıq`ur.
Ğuc şiv ki xhudə haıımaışə yic hır yii. Sada ki yi
ğudu ç`ililə aıǵlaıç`ur diş. Ğuc ma sa mıtl yəs vır diş
ki, hambazaşixhvan ıılais-raıǵais. Amma midi ğudu
duxarıra ğuğud mal-dəvlət axmaq` rişbişixhvan xarc
hır qhirq`idə ara uıvuıxuidi dana vurukar.

Didə duxarıs cavab hınts`ar:

– Ay dix, ğu haımmaıřə yaxhvan yiřir yii. Yaxda
yiid sinə zad ğuğud yii. Hamı ma řadvaldı havır vıqar.
Havnas ğürə ki, ğudu řuı yiq`ir yiinay - qhiřir yii,
suqur yiinay - faqhiyir."

Samariyaşürüyədi cis çats`ay
sa ilsındıs kümək
hııdadı məsəl

*Midi mäsəldi İsa Peyğambarara xhibdi ədəmiyala
məsəl avkar: sa Yinçidi xalis q`ullux vaay
yevreyala, Leviyəşdi tayfıdıdı sa yevreyala sa ki sa
Samarıyaşürala. Yinçid xal Yerusəlimə yiinay. Midi
xala q`ullux vaamıra sinə yevreyəşdi badannə duıai
vaanay. Leviyəşdi tayfıdıdı yevreyəşə ki midi Yinçidi
xalis kümək haanay. Samariyəbır ki, Samari ruxhuy
cıqıda yevreyəşdi g`unşidə yəşəmiş dıruıq`uinay.
Samarıyərnə yevreyər sa nəsil dıklabır diinə ki,
sa-sinas ğadqur dıqaşnay. Yevreyəşis havsakal
ğaqvanay ki, Samariyəşə din ç`ir hıı yii. Havnala ki
mimıxhvan əlag`əbır haaşnay, xhəd-xhıv ıılaişnay.*

Tovrat cəimaiatdis xair vaanara İsa ç`ilixhvan sınamiş haas xhur minadı yanada aıǵur. Havnara İsadıqı xulkar:

– Ay Mailim, əxirətdədi yıxdı umuir g`azamiş havın badannə yic şiv haasdə?

İsara xulkar:

– Tovratak şivsə kinə idə? Ğu şivsə başə iyxhur?
Midi ədəmiyəre Tovratak kixhidkal ruxhur:

– İlahi, ğvas sinə zad vıdı Rəbbim qhıqara yiş, g`ullux va`. Maitdi yik`ixhvan, şuda ki ğudu aıq`iildıxda quc yiidə, yik`idıqinnə g`ullux va`. Ğvas bəqədədi ma ğvas ğu qhıqatkal qhıqara yiş.

İsara ruxhur:

– Ğuc ütküd cavab vır. Ğuc havsa hınnə əxirət g`azamiş haas yii.

Ədəmiyəre vic-ci haıq` haas xhur İsadıqı xulkar:

– Havsa idə yəs bəqədədi huş idə?

İsara misə cavab vır:
 "Sa ədəmiy Yerusəlim şəhərdiqi İerxona ruxhuy
 şəhərdə aıǵııdə g`ulduraşdi xıla fiyxhur. G`ulduraşə
 ədəmiyədə fad zadbır faıǵayısuır, cis ki yiq`iskal
 ğixhir rııqhdi yııq`aı saltar.

Sa vaxtıra midi raiq`nə Yinçidi xalis g`ullux vaay sa ədəmiy aıǵuır. Minas ruiq`hdi yuiq`aı lukudu ədəmiy ǵaqudə çinsurala faıǵaıç`uır ruiq`uır.

Leviyəşdi tayfıdıdı sa ədəmiy ki midi raiqnə aıǵıdə
rııqhdı yııq`aı lukudu ədəmiyak kaqır faıǵaıç`uıı
rııq`uıı.

40

Dirnakal midi raiqhnə sa Samaryaşüri aıǵur. Minas
riiqhai lukudu ədəmiy ǵaqudəkal minadı yazux
vuiruiq`ur.

Yanada yirq`ır minad k`ats`bır çaxıraxhvan sit`q`ır,
əlifəd çaim kətkır yit`ə haar.

Xhələ cidi yimailaxhvan sa qastinsayə ləyq`a hür,
minas g`ullux vaar.

Baqadadı yığa qastinsayədi xozeyinəs q`vaib
gümüşədi tanqa vır ruxhur ki:

- Yi aıqhuıǵıııduqhun midi ədəmiyəs g`ullux va`,
madıd xarcıır yışınə yi qhurǵur qhirq`ıdə ğvas qhıvıs
yii."

Xhələ İsara xulkar:

– Hamı ğuc yixh haqvas, g`ulduraşə ğixhidi
ədəmiyəs midi xhibdi ədəmiyəşıkla hindi ən
bəqədədi yiidə?

Tovrat vats`anara ruxhur:

– Havnas kümək hıdı.

İsara ruxhur:

– Vıra ğuc ki havsa ha`.

